

tovarnog lista, i upravo zbog toga željeznica se služi jedno-obraznim formularima tovarnih listova u cilju da se ubrza i olakša manipulacija i otprema robe. Prema tome, ako u tovarni list nije uneseno upozorenje koje željeznica izričito traži u uputi o popunjavanju tovarnog lista, tada se ima uzeti da tovarni list nije pravilno popunjen, te da za eventualne štetne posljedice odgovara onaj tko nije tovarni list pravilno popunio. Napose treba istaći da je tuženi, kao špediter, bio dužan da pravilno popuni list u skladu odredaba Priloga IV, jer mu je kao stručnoj osobi moralo biti poznato Uputstvo, pa prema tome i način na koji treba tovarni list popuniti.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 1.III 1965.

Vijeće: Gabro Badovinac, Zvone Rihtman, dr Vladimir Topol

Prijevoz stvari morem - Teretnica - Vozarina - Ako je teretnica izdana na formularu jednoga brođara, primalac je dužan platiti vozarinu tomu brođaru ukoliko iz same teretnice ne proizlazi da ju je dužan platiti nekoj trećoj osobi - Osoba koja na temelju teretnice ima pravo na vozarinu ne mora biti brođar brođa koji je izvršio prijevoz

Brođar, koji ujedno ima i svoju agenciju, izdao je drugom brođaru teretnice za prijevoz robe. Primalac je platio vozarinu brođaru na čijem je formularu izdana teretnica, a kasnije i brođaru koji je izvršio prijevoz, te je nastao spor o vraćanju vozarine. Stranke su tokom spora riješile pitanje vozarine, a ostalo je sporno samo snašanje troškova i kamata.

Drugostepeni sud je u ovom sporu zauzeo slijedeće stajalište:

Rješavajući pitanje na koji se način i komu ima platiti vozarina valja istaći da teretnica kao vrijednosni papir na ovo pitanje sama upućuje. Naime, ako je teretnica izdana na formularu jednoga brođara, a na takvoj teretnici nije navedeno komu se vozarina ima platiti, tada je očito iz papira da je primalac tereta dužan platiti vozarinu na odredištu zapovjedniku brođa, odnosno brođaru koji je kao takav označen u teretnici.

Drukčija stvar stoji prema teretnicama na kojima je bilo napisano i naznačeno komu se plaća vozarina, kao što je slučaj sa teretnicom 1650 i 859. Za plaćanje vozarine prema ovim teretnicama vjerodostojno je ono što je navedeno u teretnicama, pa je stoga tužitelj s osnovom platio tuženomu vozarinu prema odnosnim teretnicama, te za to i ne može tražiti pov-

ratak tih iznosa, a ni kamata za izvršena plaćanja prema tim teretnicama.

Valja još istaći: u slučaju kad je teretnica izdana na formularu određenoga brođara za posjednike teretnice /primaocce/, imalac prava na plaćanje vozarine je onaj brođar čije ime nosi teretnica, jer je brođarovo ime, uz ostale podatke, jedan od sastojaka teretnice. Medjutim pri tom valja voditi računa i o tome da li se iz sadržaja teretnice može razabrati je li teretnica izdana u ime brođara na čijem je formularu načinjena, ili se iz sadržaja teretnice razabire da je brođar netko drugi, te da je brođar na čijem je formularu teretnica izdana u stvari samo agent koji iz usluge izdaje teretnicu. Ako je u teretnici naznačeno da se vozarina ima platiti trećem, ili da je vozarina plaćena unaprijed, tada bez obzira tko je u teretnici naznačen kao vozar, za naplatu vozarine ovlašten je onaj koji je u teretnici naznačen kao takav. Prema tome kad je u teretnici naznačeno da se vozarina ima platiti nekomu trećem, a ne brođaru na čijem je formularu teretnica izdana, tada je za primaoca teretnice takva uputa obavezna, te on izvršava svoju obavezu iz teretnice kad postupi onako kako je to u teretnici navedeno.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 3.III 1965.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, dr Vladimir Topol

Prijevoz kamionom - Vozarina - Pošiljalac je dužan platiti vozarinu vozaru ako se na to obvezao - Ova obveza može se dokazati i svjedocima - Obveza može biti dana u općoj formi za određene vrste prijevoza i nije potrebno da se daje za svaki pojedini slučaj

Tužitelj je vozar kojemu je tuženik dao na prijevoz određenu količinu banana za razne primaocce. Tužitelj je u tovarnim listovima naveo da vozarinu plaća pošiljalac, a robu je primaocima predao bez naplate. Budući da pošiljalac odbija plaćanje vozarine, vozar ga tuži. Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz ovih bitnih razloga:

Prvostepeni sud izveo je sve dokaze i utvrdio sve činjenice odlučne za pravilno rješenje spora, pa je na temelju tako utvrdjenog činjeničnog stanja donio presudu koju je jasno i određeno obrazložio, te se tako utvrdjeno činjenično stanje i obrazloženje presude u cijelosti usvaja.